

موسویان: ایران نیاز خود به غنی سازی را تعیین کند

تهران- ایرنا- سید 'حسین موسویان' دیپلمات و مذاکره کننده اسبق تیم هسته ای ایران معتقد است: ایران می تواند با ارزیابی جدیدی از نیاز این کشور به انرژی هسته ای برای تولید برق میزان نیاز این کشور به غنی سازی را تعیین کند.

۱۳:۲۳ - ۱۳۹۲/۱۲/۰۴ : ۸۱۰۵۶۸۵۴۱ ID:

موسویان به عنوان پژوهشگر دانشگاه پرینستون در نوشتاری که در پایگاه اینترنتی المانیور منتشر شد، افزود: دور جدید مذاکرات هسته ای ایران و گروه پنج به علاوه یک با توافق دو طرف درباره چارچوب و برنامه اقدام و جدول زمانی برای ادامه مذاکرات درباره توافق جامع در چهارماه آینده به پایان رسید.

به رغم اظهارات 'کاترین آشتون' مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا درباره مفید بودن مذاکرات سه روزه، یکی از چالش هایی پیش روی مذاکرات، تعیین نیاز واقعی ایران به انرژی هسته ای است زیرا بر اساس توافق موقت، توافق جامع باید شامل یک برنامه غنی سازی تعریف شده با پارامترهای مورد توافق دو طرف باشد که با نیازهای عملی هماهنگی دارد و دارای محدودیت های مورد توافقی در زمینه دامنه و میزان غنی سازی، ظرفیت و ذخایر اورانیوم غنی شده در مدت مورد توافق است.

انرژی هسته ای منبعی مهمی برای تولید برق بوده و در آینده نیز خواهد بود. تعداد راکتورهای هسته ای هم چنان در جهان در حال افزایش است. تا فوریه ۲۰۱۴ مجموعاً ۴۳۴ راکتور فعال با ظرفیت تولید ۳۸۰ هزار مگاوات وجود داشته است، ۷۰ راکتور با ظرفیت ۷۵ هزار مگاوات در حال ساخت است و ۱۷۳ راکتور دیگر هم قرار است در سرتاسر جهان ساخته شود. بر اساس گزارش ژانویه ۲۰۱۴ انجمن هسته ای جهان، بیش از ۴۵ کشور دنیا به شکل پویایی به دنبال برنامه توان هسته ای هستند.

تعیین نیاز عملی ایران مستلزم در نظر گرفتن منابع انرژی بهینه این کشور و تامین انرژی مورد نیاز برای حفظ رشد اقتصادی کشور است.

یکی از مقامات دست اندر کار ایرانی به من گفت که بر اساس تحقیقات مختلف، ایران مصمم است انرژی هسته ای سهم مناسبی در برنامه تولید برق در این کشور داشته باشد.

این تحقیقات همواره اهمیت انرژی هسته ای را تایید کرده است. برای مثال، تحقیقات موسسه تحقیقاتی 'استنفورد' در سال ۱۹۷۳ نشان می دهد که ایران تا سال ۱۹۹۴ به نیروگاه های هسته ای با توان تولید ۲۰ هزار مگاوات برق نیاز دارد. تحقیقات مشترک موسسه تحقیقات و آموزش مدیریت و برنامه ریزی توسعه ایران و دانشگاه شریف نیز در سال ۲۰۲۱ تحقیقاتی را با هدف تشخیص گزینه های انرژی انجام دادند.

این مطالعات نشان می دهد که از ۵۲ هزار مگاوات نیاز پیش بینی شده به برق، سهم مناسب انرژی هسته ای ۱۱ هزار مگاوات خواهد بود که این مقدار ۲۰ درصد مصرف پیش بینی شده ایران را تشکیل می دهد. لازم به ذکر است که در محاسبه سهم بهینه انرژی هسته ای در این تحقیقات، قیمت هر بشکه نفت ۳۰ دلار برآورد شده است. می توان نتیجه گرفت که افزایش هزینه های نفت به بیش از ۳۰ دلار برای هر بشکه، مانع تولید برق بر اساس سوخت فسیلی و افزایش استفاده از انواع دیگر انرژی هسته ای می شود.

بر اساس تحقیقات انجام شده توسط سازمان انرژی اتمی ایران که برای ارائه به شورای عالی انرژی ایران تهیه شده است ظرفیت

بهینه انرژی هسته ای در تولید برق را برای سال ۲۰۲۱ میلادی ۱۰ هزار مگاوات یا ۱۲.۵ درصد مجموع تولید برق پیش بینی کرده است.

شرکت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر) نیز در جدیدترین تحقیقات خود میزان بهینه سهم برق هسته ای را ۸ هزار از مجموع ۱۲۰ هزار مگاوات برق تولیدی در سال ۲۰۳۱ پیش بینی کرده است.

برخی چنین استدلال می کنند که سرمایه گذاری در زیرساختها و هزینه های بندر بوشهر که نخستین نیروگاه برق هسته ای ایران در آن واقع شده است توجیه پذیر نیست زیرا فقط هزار مگاوات به برق تولیدی در شبکه سراسری می افزاید.

چنین توجیهی منطقی است.

تحقیقات سازمان انرژی اتمی ایران، نشان می دهد که ایران باید دو تا چهار نیروگاه هسته ای دیگر به بوشهر اضافه کند تا این پروژه از نظر اقتصادی مقرون به صرفه شود. این امر روند معمول پروژه های هسته ای را در ساخت چهار یا شش نیروگاه در کنار یکدیگر توجیه می کند. ساخت این نیروگاه ها در کنار یکدیگر، هزینه های راه اندازی هر واحد را کاهش می دهند و سرمایه گذاری های زیرساختی اولیه را توجیه می کنند. برای مثال، ترکیه و امارات متحده عربی فعالیت در این زمینه را با ساخت چهار تاسیسات آغاز کرده اند.

بر اساس چنین ملاحظاتی، ایران تصمیم گرفت با همکاری روسیه ساخت نیروگاه های هسته ای بیشتری را دنبال کند. انتظار می رود ساخت اولین راکتور برق هسته ای در بوشهر با ظرفیت ۱۰۰۰ مگاوات در سال ۲۰۱۴ آغاز شود در حالی که عملیات ساخت واحد دوم که آن هم در بوشهر است، در سال ۲۰۱۶ آغاز خواهد شد. پس از آن ساخت دو واحد دیگر هر یک به فاصله دو سال آغاز خواهد شد.

یکی از استدلال ها این است که ایران به عنوان یک کشور غنی از ذخایر نفتی نیازی به انرژی هسته ای به عنوان منبع تولید برق ندارد. وقتی به گذشته نگاه می کنیم می بینیم که ایران در سال ۱۹۵۷ با حمایت آمریکا و به ویژه لطف طرح اتم برای صلح دویید آیزنهاور رئیس جمهور وقت آمریکا وارد حوزه هسته ای شد.

شاه (مخلوع) ایران در دهه ۷۰ میلادی نقشه های جاه طلبانه ای برای توسعه برنامه هسته ای ایران داشت و قصد داشت تا سال ۱۹۹۴ تعداد ۲۳ نیروگاه هسته ای جدید بسازد. اما چرا بحث توجیه پذیری هزینه کردن در نیروگاه های هسته ای در آن زمان، که جمعیت ایران یک سوم جمعیت کنونی بود، مطرح نشد.

چنین استدلالی این حقیقت را نادیده می گیرد که مصرف نفت در ایران در نتیجه افزایش جمعیت و افزایش تعداد خودروها در حال افزایش است نیاز داخلی به نفت از ۱.۳ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۰۱ به ۱.۹ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۱۰ افزایش یافته است، یعنی در مدت ۱۰ سال افزایش ۵۰ درصدی داشته ایم.

بر اساس تحقیقات جدید گردهمایی اقتصاد جهانی، درباره رتبه بندی کشورها از نظر امنیت ایران از بین ۱۲۴ کشور، کشور در رتبه ۱۰۲ قرار گرفت. البته این بدان معنا نیست که همه مشکلات مربوط به انرژی ایران نتیجه فقدان انرژی هسته ای است. بلکه به این مفهوم است که کارهای زیادی باید در حوزه انرژی انجام شود که یکی از آن ها توسعه بهینه انرژی هسته ای است.

تصمیم عربستان برای ساخت نیروگاه های هسته ای در واقع بزرگ ترین ضربه را به حامیان این استدلال بود که کشورهای بزرگ نفت خیز نیازی به انرژی هسته ای ندارند. در آوریل سال ۲۰۱۰ یک مقام ارشد سعودی اعلام کرد که رفع نیاز فزاینده عربستان به انرژی هسته ای ضرورت دارد. سازمان هسته ای بین المللی عربستان گزارش داده که این کشور قصد دارد در ۲۰ سال آینده ۱۶ راکتور هسته ای بسازد که اولین راکتور در سال ۲۰۲۲ راه اندازی می شود.

امارت نیز به عنوان کشور دیگر نفت خیز جهان که جمعیتی اندکی بیش از ۵ میلیون و ۸۵ هزار کیلومتر مربع مساحت دارد (بر خلاف جمعیت ۷۷ میلیونی و مساحت ۱۰۶ میلیون کیلومتر مربعی ایران) همین مسیر را طی می کند.

بر اساس گزارش فوریه گذشته امارات تا سال ۲۰۲۰ با استفاده از چهار راکتور برق هسته ای یک چهارم از نیاز برق خود را تامین خواهد کرد.

این گزارش افزود: در چارچوب برنامه اقدام مشترک برای دستیابی به یک توافق نهایی، مذاکرات بین ایران و گروه ۱+۵ بر روی مساله نیاز هسته ای واقعی ایران متمرکز خواهد بود. ایران باید توجیه خود را روی بهینه سازی اقتصادی هزینه های تولید برق متمرکز کند. این امر در تعیین سطح و دامنه برنامه غنی سازی اورانیوم ایران براساس توافق دو طرف مهم است. ایرانی ها برای تحقق این هدف باید یک گزارش به روز شده را به گروه پنج به علاوه یک ارائه دهد که در آن سهم بهینه انرژی هسته ای مورد نیاز ایران برای تولید برق در سال های آینده تعیین شده است.

مترجمام**۹۱۵۸**۹۱۵۷**۱۵۶۶

انتهای پیام /*